

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ

MECMUASI

Yıl: 3 - Sayı: 29-30

Mayıs - Haziran 1959

ELEKTRİK TARİFELERİ

Kemal TAÜ Y
Müh. - san. Vefe.

I — UMUMÎ OLARAK :

Asrımız medeniyetinin senbolü haline gelen ve ehemmiyetini günden güne artıran elektrik, bir taraftan sanayiin çevrici, aydınlatıcı ısıtıcı ve hattâ kimya sanayiinin de ham maddesi haline gelmesi, diğer taraftan sosyal ve ekonomik hayatın her şube ve kısımlarına kadar kolaylıkla nüfuz edebilmesi, ister istemez herkesin kendisile alâkadar olmasına sebep olmuştur

Elektriklenen şehir ve kasabalarda ceryanın geçici olarak dahi kısa zaman kesilmesi, sosyal ve ekonomik hayatı adeta -felce uğratmakta ve şiddetli itirazlara sebep olmaktadır. Bu da gösteriyorki artık hepimizin müşterek bir vasıtası haline gelen elektrik hakkında bazı bilgiler edinmemiz zaruridir. Onun huyunu, suyunu ve en nihayet idamei hayat edebilmesi için lüzumlu şartlarını öğrenmeğe mecbur kalmaktayız.

Bu yazımızda elektrik işletmelerinin yaşamaları için, elektriğin değerini tâyin manasını taşıyan, tarifelerini umumî olarak tetkik edeceğiz.

Her ekonomik faaliyetin fennî ve teknik bakımdan tanzimi ne kadar randımanlı olursa olsun, bu tanzim ile ancak elde edilecek metain mükemmeliyeti ve ucuzluğu mümkün

kıunabür. Halbuki bütün tedbirlere rağmen ekonomik faaliyetin devam edebilmesi için elde edilecek metain ucuz da olsa, değer fiatile satılması zarureti aşikârdır. Aksi takdirde, yani değer fiatından daha ucuz satılacak metain istihsalini hedef tutan ekonomik faaliyet, er geç felce uğramağa mahkûmdur.

Bu bakımdan elektrik tarifelerine girmeden önce, memleketimizde gerek meslekdaşlarımızın gerekse idarecilerimizin kolaylıkla ve pek çok kullandıkları ve elektnki faaliyetler için hayatî bir tehlike arz eden bir terimin üzerinde durmadan geçmek mümkün değildir. Tamamen gayri muayyen ve tabiri caiz ise yuvarlak kelimelerden teşkil edilen bu terim «UCUZ ve BOL» terimidir. Dikkat edilirse neye nazaran ucuz ve neye nazaran bol olacağı tasrih edilmeden kullanılan bu terim Türk elektrik ekonomistlerinin karşısına senelerdir bir kal'e gibi dikilmiştir. Bu terimi İdareciler, politikacılar daima kendi arzu ve isteklerine göre istismar edegelmişler ve tabii olarak Elektrik İşletmecileri bu zihniyetten bir hayli zarar görmüştür.

Bu bakımdan Mart 1959 tarihli elektrik tarifelerinin yeniden tanzimi üzerinde alınan kararların Hükümet, Elektrik İşletmecileri ve Milletimiz nam ve hesabına ehemmiyeti ve kıymeti çok büyüktür.

H. — ELEKTRİK TARİFELERİNE MÜESSİR OLAN HÜSUSAT :

Her ekonomik faaliyetin sonunda elde edilecek satış metainin cins ve miktarlarına göre satış riatlarının tesbitinde, yapılacak satışlar sonunda temin edilecek yekûn para ile, faaliyetin devamı için yapılacak carî masrafların karşılanmasından başka, tesisatın tabii ve normal gelişmesine imkân verebilecek yeni yatırımlar ile sermayedarına bir miktar kâr temin edilmesi, umumî bir kaide olarak kabul edilmektedir.

Elektrik istihsal faaliyetinde de, tarifele-re müessir olan ve faaliyetin ekonomik olarak devamını tanzimde gözönünde bulundurulması zarurî bulunan, bazı masraf unsurlarından kısaca bahsetmek faydalı görülmüş-tür.

a) İlk Yatırımlar :

Elektik umumî olarak:

- 1 — Mayi mahruk sarf ederek çalışan patlamalı motorlar ile,
 - 2 — Mayi veya kömür gibi katı mahruk sarf ederek veyahut da Atom reaktörlerinden faydalanarak buhar istihsal ettikten sonra bu buhar ile harekete geçirilen buhar türbinleri ile.
 - 3 — Hidrolik potansiyelden faidelenerek çevrilen su türbinleri ile,
- elde edilmektedir.

Bilhassa hidrolik potansiyelden faydalanarak elde edilen elektrik üretim membalari-nin, tabiatla büyük bir jeolojik değişiklik ol-madığı müddetçe, sonsuz olarak devamlı bu-lunması bu membalara fazlaca ehemmiyet ver-ilmesinin başlıca âmilidir. Hidrolik potansi-yelin elde edilmesi için büyük barajların in-şası zarureti ile bu barajlar sayesinde nehir-lerin aşağı mecralarında feyezan kontrolü-nün elde edilmesi ve baraj göl seviyesi altın-daki seviyedeki arazinin sulanması suretile sulu ziraata geçilerek ziraî istihsalin gelişt-i-rilmesi ve en nihayet bir nehrin mansabına kadar bu tarzda amenaj maninin ikmalinden sonra göller arası nehir yatağının taranması ve barajlarda eklüzler inşası suretile gemi nakliyatının memleketin içlerine kadar uzatılması gibi çok maksatlı projelerin bir ara-da mütalâa edilmesi, Hidro elektrik tesislere büyük ehemmiyet verilmesinin mucib sebeplerindendir.

Bunun neticesi olarak yalnız elektrikden

değil, projenin diğer maksatlarından da memleketin büyük nisbette istifade ederek ekono-mik faaliyetin müteaddit kollarında geniş gelişmelere imkân sağlanması sebebiyle, böyle çok maksatlı projeler, ya tamamen millî bir mahiyet iktisab etmekte ve finansmanı ayrıca bir kâr düşünülmeden Devlet bütçesinden karşılanmakta; veyahut da bu nevi hidrolik projelere sarf edilen paraların, projenin temin edeceği maksatlara tevzi edilmesi suretiyle yapılan ilk yatırımın elektriğe düşen hissesi küçültülmektedir. Birinci hale yani fi-nansmanın tamamının bütçeden karşılanma-sına misal, Amenkadaki Tenessy vadisi ame-najmanı ikincisine de memleketimizde Seyhan projesi gösterilebilir.

Netekim, Seyhan hidro elektrik projesi. Adana ovasının sulanması ve feyezan kontrolü maksatlarını da ihtiva ettiğinden, elektrik tesislen hariç tutularak projenin diğer kısımlarının tahakkukuna sarf edilen ilk yatırımının üçte biri elektrik tesislerine intikal ettirilmiştir.

b) Enerji nakil ve tevzi yatırımları:

Akar suların mecraları veya düşük ev-saflı yakıtın bulunduğu sahalardaki • müsait yerlerde kurulması bir zaruret olan ekonomik bölge santrallerinde mümkün mertebe ucuz istihsal edilen elektrik enerjisinin büyük istihlâk merkezlerine nakli için meydana ge-tirilecek muhtelif gerilimli şebekeler, trans-formatör postaları ile müstehlik merkezlerde yapılacak alçak gerilim dağıtma şebekeleri için yapılacak yatırımlar da tarifelere mües-sir olan başlıca masraf unsurlarını teşkil ederler.

it

Bu kısım yatırımda rol oynamakta olan yüksek gerilimli enerji nakil şebekelerinin in-şasında gerilimin, transformatör postalarının ve kullanılacak iletkenlerin tesbiti, enerji nakli esnasında meydana gelecek kayıplar, yanı nakil fresini ve ilk yatırım dolayısıyla tarifleri ciddi surette müteessir eder.

Bu hususta bir fikir vermek için Knowl-ton'un Elektrik mühendisleri için el kitabında elektik nakli ekonomisi bahsinde, en ekono-mik iletkenin seçilmesi için yapılan hesabı zikredebiliriz. Senelik İşletme masraflarının :

$$C P r \quad p. w. a$$

$$1000 \quad 100$$

formülü ile hesaplanacağı zikredilmiştir. Bu formülde :

C = Bir kWh in bedeli r = İletkenin bir mil uzunluğunun rezistansı
I = Geçen ceryan p = İletkenin beher libresinin fiatı a = % olarak faiz ve amortisman

w = İletkenin bir mil uzunluğunun libere olarak ağırlığı olduğu anlaşılmaktadır. Görülüyorki enerji nakil sisteminin seçilmesi senelik masrafları değiştirmekte dolayısıyla de tarifelere tesir icra etmektedir.

Enerjinin nakli ve transformatörlerle müstehlik kullanma gerilimine düşürülmesinden sonra, şehir ve kasabalarda meydana getirilecek tevzi şebekeleri de tarifeler üzerinde müessir olan unsurların başında gelmektedir. Bir misal olmak üzere Mart 1959 tarife çalışmalarında rastlanılan Elazığ Belediyesinin tevzi şebekesi zikredilebilir Bu belediye 1959 senesinde satılacak 1.836.000 kWh elektriğe mukabil tevzi şebekesinde 918 000 kWh elektrik kaybına maruz kaldığından Etibank'dan 2 754.000 kWh enerji mubayaa zorunda kalmaktadır. 1958 senesi fiili neticelerinin de teyit ettiği bu korkunç şebeke kaybı satılacak elektriğin yarısı olup ilgililere de izah edilirken söylendiği gibi, bu hal beheri 16 krş'dan olan portakallardan 3 sandık satın alıp dükkâna gelinceye kadar bir sandığını çürütüp ancak iki sandığını satan bir manavın haline benzemektedir.

Elâzığ Belediyesinin tarifeleri en kötü belediye şebekesinin % 20 yi geçmeyen kayıplarına göre hesap ve şebeke İslah edilinceye kadar şebekenin anormal kayıplarının parasını tarifelerle halk tarafından değil, belediyenin diğer imkânlarından karşılanması muvafık olacağı kabul edilmiştir.

c) Lüks Malzeme Kullanılması:

Elektrik nakil ve tevziinde en büyük yatırımlardan biriside elektrik direklerine gitmektedir. Bir çok ilen elektrik sarfiyatı yapan memleketler ve bilhassa bunların başında Birleşik Amerika devletlerini, bu işlerde lüks, malzeme kullanmamaya bir misal olarak zikretmek yerinde olur

Ucuzluğu, basitliği, yedeğiyle tebdili ve taşınmasının kolaylığı dolayısıyla ağaç direkleri, Amerikalılar hemen bütün yüksek tevettür direklerine varıncaya kadar her tarafta kullanılmaktadırlar. Ancak ağaç ormandan kesildikten sonra lüzumsuz eğri, büküğü aksamı, budak ve dallan ile kabuğu torna edildikten ve teknik bakımdan azamî mukavemet şekli

verildikten sonra, direk vakum altında bırakılmaktadır. Vakum altında ısıtılan direkte bulunan reçine vesair direği çürütücü unsurun kusturduktan sonra boşalan yerlere basınçlı kreozot girebilmesi için böyle bir kreozot banyosunda kısa müddet bırakılan direk müteakiben de finnda kurutulmaktadır.

Bu tarzda imal edilen ağaç direkler çürümeden rahatça 20 sene dayanmaktadır ki demir direklere nazaran çok basit bakımı kolay ve ceryan bile kesilmeden direkleri tebdil edilebilen ucuz bir elektrik şebekesi elde edilmektedir. Bu tip elektrik şebekeleri ucuz mal olması itibarile senelik amortismanı da az olmakta, bakımı kolay olduğundan işletme masrafları düşmekte ve binnetice tarifelere aksedecek masraflar azalmakta, yani elektrik ucuzlamaktadır.

Verilen bu kısa izahat ile, bizim için lüks telâkki edilmesi gereken demir direkleri çok müstesna yerlerde ve köşelerde kullanılması ile iktifa edilerek ağaç direklerin kullanılmasına başlanılmasını ve memleketimizde yeteri kadar ağaç bulunamazsa, bir taraftan bunların sistemli surette yetiştirilmesi cihetine gidilirken diğer taraftan da ithal dahi edilse daha ucuz şebekeler yapılması mümkün olacağının gozonünde bulundurulmasını, hatırlatmak istiyorum.

Elektrik şebekelerini ucuz mal etmek etmek için alınan bu tedbirlere ilâveten tevzi sistemlerinde emniyeti artırmak üzere kullanılan bir sürü şalter ve yardımcı bar sistemlerinde de Amerikalıları ciddî tasarruf temin eden ve yeteri kadar emniyetli sistemleri kabul eden bir millet olarak görmekteyiz. Bu cihet bilhassa Sanayi Vekâletinin göstereceği lüzum üzerine bütün memleket mühendislerini bünyesinde toplayan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından ele alınarak hal edilmesi gereken hususattandır.

d) Ehliyetli Eleman Kullanılması:

Her ekonomik faaliyet gibi elektrik işletmeciliği de tecrübe ve maharet isteyen, aynı zamanda ince bir teknik bilgiye ihtiyacı gösteren işletmeciliktir. Hattâ, başka ekonomik faaliyet sahalarında noksanlığı sadece ekonomik tesirler icra eden bu hususiyetler elektrik işletmeciliğinde ekonomik tesirlerine ilâveten insan hayatını bile tehlikeye sokması zikredilebilir.

Elektriğin istihsal olduğu santrallardaki makinelerin işletme karakteristiği denilen, imal ve montaj hususiyetlerinin tamamından teşekkül eden karakteristiklerinden

tutunuzda, enerji nakil ve tevzi şebekelerindeki arazi, rüzgâr ve kar vaziyetleri gibi tabii, montaj ve arızalar dolayısıyla yapılan tamiratlardaki yamalar gibi sun'î hastalıklarına tecrübe dikkat ve bilgileri ile vakıf olan işletmecilerin arızalara karşı tedbir almaktaki sür'at ve maharetleri işletmenin aksaksız devamında ve enerjinin ucuza mal edilmesinde çok ehemmiyetli rol oynamaktadırlar

Teknik bilgisi yeteri kadar olmayan elemanlar ise, elektrik işletmeciliğinde de birçok hususatı bilemedikleri, -anlayamadıkları için yalnız teşhisler koyarak en müessir tedbiri alamadıkları veya hiç olmazsa tedbir almakta gecikmeleri yüzünden, işletmeyi aksak ve topal yürütürler. Yeni tesislerde pek farkına varılmayan bu gibi aksaklıklar tesisler eskidikçe enerji pazarı gelişip yük yükseldikçe feci tarzda his edilirler. Fakat iş işten de geçmiş ve ehliyetli elemanlar için o, işletmenin adı bir kerre kötüye çıkmış bulunur.

Bu ve bunun gibi ehliyet ve tecrübeli eleman noksanlığı evvelâ müstehlikte bilhassa ekonomik hayatın temeli olan sanayicide emniyeti sarsarak, sanayi elektrik satışını azaltacağından maliyetleri yükseltir ve dolayısıyla de tariflere tesir icra eder.

Bundan başka bilhassa sanayim teşekkülünü zorlaştıracak gibi, teşekkül' edenlerin de munzam tedbirler alarak millî servetin heder olmasını ve mezkûr sanayi mamullerinin maliyetlerini yükselterek dolayısıyla içtimai hayat üzerinde tesirler yapar. Bu gün Adana'daki her fabrikanın aynı zamanda bir yedek dizel santralı meydana getirmiş olması bu halin en güzel misallerinden biridir.

Teknik bilgi ve tecrübeden maada elektrik işletmeciliğinin bir de inceliği bulunduğundan bahsedilmişti Hakikaten meselâ enerji nakil hatlarında çalışanların yükseklerde, hattâ tel cambazları gibi enerji nakil telleri üzerinde çalışırken başlarının dönmesi ve emniyet kemerleri ile asılı bulundukları tel hatlarda tamamiyle cambazlık yaparak maharet göstermeleri iktiza eder. İşletmeci, elektrik santral işletmeciliğinde, trafo postalanndaki röle koordinasyonlarda bir piyanistin piyano tuşlarına basarken gösterdiği maharet ve inceliği andıran manevraları yapamazsa, tamiratta meselâ palanga halatlarını, kirikolan bir keman teli ayar eder gibi, yoklaya yoklaya ayar edemezse, bir anda fazla yüklenen tarafın hasan ve manevra yapılan gurubun harabiyeti ve bir hayli insanın da ölümü işten bile değildir.

Kısacası «İşletme formasyonu» diyeceğimiz teknik bilgi, işletmeyi tanıma ve tecrübe iktisap etme üe ehliyet ve kabiliyet yekûnundan ibaret, formasyonu bulunmayan elemanların istihdamı ucuz görülmekle beraber işletme için çok daha pahalıya mal olmakta ve tarifeler de bu pahalılıktan ciddi surette müteessir olmaktadır.

Yukarıda bahis konusu edilen Elâzığ Belediyesi 1959 yılı için, beher kilovat saati 16 kuruş'tan mubayaa ettiği elektrik'ten şebekesinde zayi edeceği 918.000 kWh. için 147.000 lira ödemektedir ki, böyle bir işletme için tecrübeli bir mühendise ayda 3.000 lira bile verse, ödenecek masrafın 4 misli tutarındadır. Ayrıca müstehlikin çektiği huzursuzluk bir tarafa bırakılsa bile bu müthiş şebeke kayıpları yüzünden şebekedeki nakillerin, kabloların ömrünün kısaltılmasından doğan millî zarar ve amortisman masraflarının yükselmesi gibi endirekt tesirleri de hesaba katarsak bunun manası daha iyi anlaşılmış olur.

Bütün bu izahatımızda, elektrik işletmeciliğinin ekonomik hasılası olan tarife mevzuunun ve neticelerinin tetkikiyle en uygun tarifeyi tesbit etmenin arz edeceği müşkilât ve elektrik sistemi için mümkün mertebe ucuz ve müsait tarifelerin elde edilmesinin nelere vabeste olduğu, mevzua ilgi göstereceklerle anlatılmak istenmiştir.

6973 sayılı kanunla Sanayi Vekâleti kurulan evvel mevcut bulunan mevzuat, tarifelerin tesbitini mahallî belediyelere bırakmıştır. Belediyelerimizin ise politik birer müessese • olması ve maalesef memleket ekseriyetinin elektrik mevzuunda bir kara cehaletin içinde bulunması itibariyle, belediye meclislerine seçilmiş bulunanların seçmenlerine hoş görünmek için gerek elektrik tesisatlarını meydana getirirken gerekse işletmelerini devam ettirirken, münhasıran ucuz elektrik verme endişesiyle hareket etmeleri maliyetinden aşağı elektrik satışlarına tevessül etmelerini intaç etmiştir. Bundan başka basit politika oyunlarına alet olunarak nisbeten işletme formasyonu tamamlanmış işletmecilerini belediyelerin feda etmeleri neticesinde arızalar artmış, masraflar yükselmiş ve elektrik işletmeleri sarsılmıştır.

Belediye elektrik işletmelerinin tarifeleri, salahiyetli bir merci tarafından kontrol edilmemesi neticesinde de mahalli şartlara göre en basit surette belediye meclislerince tesbit edilmekte idi.' Bu suretle bir belediye tarafından tesbit edülen tarifelerin diğer beledi-

yelerin tarifeleri ile hiç bir alâkası bulunmaması memlekette elektrik tarifelerinde tam bir keşmekeşi doğurmuştur.

Bilhassa sanayiın ve elektrik işletmesinin gelişmesi ile ciddî bir elektrik ekonomik etüdünün yapılarak lüzumlu tedbirlerin alınmasına imkân bırakmayan bu tarife keşmekeşi 6973 sayılı kanunla haiz olduğu salâhiyete dayanarak, Sanayi Vekâleti tarafından ele alınmış bulunulmasından memnun olmamak imkânsızdır. Vekâletin -1/Mart/1959 tarihinden itibaren peyderpey tatbik mevkiine koymaya başladığı tarifelerde eskileri ile mukayese edilemeyecek derecede bir tekâmül görülmektedir.

III — ELEKTRİK TARİFE PRENSİPLERİ:

Elektrik işletmeciliği neticesinde elde edilen satış metayı umumî olarak güç ve enerjiden ibarettir Bu sebeple her iki metanın da kıymetlendirilmesi bir zaruret halindedir. Halbuki birçok hallerde bundan sarfınazar edildiği ve bundan dolayı gerek teknik işletmesinin, gerekse ekonomik faaliyetin tanziminde bir hayli zorluklar doğduğu göze çarpmaktadır.

Biz burada üç grupta topladığımız tarife prensiplerini:

- 1 — En basit tarife
 - 2 — Güç veya sabit hizmet masrafının endirekt tesir ettirildiği tarife
 - 3 — Güç veya sabit hizmet masrafının direkt tesir ettirildiği tarife
- halinde tasnif ve tetkik edeceğiz.

Elektrik istihsali, nakli ve tevzii ile her müstehlikin emrine amade kılınması neticesinde, müstehlike emniyetli ve yedekli olarak muayyen bir güç tahsisi ve senenin her anında hazır vaziyette tutulmasına mukabil, müstehlik bu gücü istediği miktar ve nisbette kullanarak enerji çekmektedir Yani bu tesisler yapılmasa idi müstehlik elektriğini kendisi istihsal etmek için ya"pacağı tesisata para yatıracağı gibi, ceryan sarf etsin veya etmesin onun işletici usta ve işçilerinde bir para ödeyecektir. Şu hald-e en basit düşünce üe bu müstehlikin sabit masraflarına ilâveten sadece sarf ettiği elektrik miktarıyla mütenasip, sıvı veya katı yakıt parasından ibaret olmak üzere ödeyeceği değişen para artacak veya azalacaktır.

Basit elektrik tarifesinde sadece değişen elektrik kullanımı (kWh) ile orantılı olan masrafa benzer masrafların karşılığı alın-

makta, sabit hizmet karşılığı da sarfedileceği tahmin edilen elektrik miktarına t ölünerek elektrik bu muhavvil değeriyle değerlendirilmektedir Bu tahminde yapılması mümkün hata yüzünden masrafın tamamen karşılanması güçleşmektedir. Hele hesabı yapanları tesiri altında tutan zihniyet normal beşeri zaaf olarak elektriği ucuzlatmayı muvaffakiyet sayacağı gözönünde bulundurulursa, enerji sarfiyatı tahminleri daima tarifeyi ucuzlatıcı istikamete mütemayıl olacağı daha kolay anlaşılır.

Bir tek abone için, bir an ihtiyacı olan elektrik kendisi üretmek üzere tesisat yaptığı kabul ve sabit masraflarını nasıl olsa yaptığı mülâhazasıyla buna ilâveten kendisine değişen masraf olarak intikal eden yakıt masrafı elektrik ücreti imiş gibi düşünülebilir amma, büyük elektrik işletmeleri için bu tarzdaki tarifeler hemen daima iyi neticeler vermemişlerdir.

I — En Basit Tarife:

En basit elektrik tarifesi olup yapılacağı tahmin edilen masrafların satılacağı tahmin edilen enerji miktarına bölünerek elde edilecek beher kilovatsaatın satış maliyetini hesap etmek buna bir miktar da kâr veya bilinmeyen masraflar karşılığı ilâve ederek veyahut da kâr ilâve etmeden sadece maliyetine satış yapmak usulüdür.

Bu, tamamen iptidâî ve en basit olan tarifeye herkesin akli kolaylıkla erdiği için basit elektrik işletmelerinde umumiyetle tatbik edilen bir tarife olarak görülmektedir. Memleketimizde 1/Mart/1959 tarihinden evvel bir kaç büyük işletme istisna edilirse her tarafta basit tarife tatbik edilmekte idi.

Basit tarifenin malî ve teknik bakımdan hemen göze çarpan mahzurları,

a) Malî Bakımdan Mahzurları:

Bilhassa Belediye elektrik işletmelerinde işletmenin sabit masraflarına ilâveten her abone için yapılmakta olan ceryan açma kapama, arıza giderilmesi, sayaç endekslerinin tesbiti, fatura tanzimi, para tahsilatı ve benzeri hizmetler dolayısıyla girdiği masrafları, abone ceryan sarf etsin veya etmesin, devam etmektedir. Halbuki yalnız sarf ettiği enerji miktarından bir para tahsili bu sarfiyat az olduğu nisbette azalmakta hattâ meselâ abonenin sayfiyeye gitmesi aylarında sıfıra müncer olmaktadır. Bundan başka birçok ticaret aboneleri veya resmi daireler güneşin geç saatlerde battığı mevsimlerde enerji sarfiyatla-

n hemen hemen sıfıra düşmesi neticesi, abonelerden de yalnız kilovatsaat enerji miktardan tarifesiyle yapılacak tahsilatı sıfıra münker olmakta ve elektrik idaresi bizzat bu abonelerden yapamadığı tahsilatını diğer abonelerinin tarifelerine in'ikâs ettirmek zorunda kalmaktadırlar.

b) Teknik Bakımdan Mahzurları:

Elektrik işletmelerinin başı boş talepleri karşılamak üzere mütemadiyen santrallerin büyüme zorunda kalmaları buna mukabil de enerji sarfiyatının aynı nisbette artmamasından dolayı kilovatsaat enerji maliyetlerinin yükselmesine veya ümit edildiği nisbette düşmemesine sebep olmaktadır. Bundan başka başı boş güç talepleriyle mütemadiyen yükselen puvant yüklerini karşılamak üzere yeni generatörleri puvant saatinde servise koymak v» müteakiben gecenin düşük yük saatlarında

da, yüksüzlükten çalışamaz hale geldiğinden, tekrar bu grupları servisten çıkarmak gibi teknik mahzurlar ile karşılaşılmasına sebebiyet vermektedir. Hele buhar santrallerinde servisten çıkan makinenin soğumasının bazen bir günden fazla sürmesi sebebiyle, ikinci günün puvant yükünü karşılamadaki teknik zorluklar ciddi mahzurlardandır.

Bu basit tarifeyi tatbik etmekte olan belediye elektrik idarelerinden Etibank Kuzeybatı Anadolu ve Batı-Anadolu Enterkonnekte şebekesiyle Hazar Bölge Santralı sahasından Elâzığ Belediyesinin 1/Mart/1959 tarihinden evvel tatbik ettikleri tarifelerinin, sonradan. tesbit edilen müstehlik gruplarına göre sıralanmış olarak kıymetleri enerji miktardan tahsil edilen istihlak vergisi Belediye resmî ve asker ailelerine yardım hariç olarak aşağıda gösterilmiştir.

Belediye Elektrik İşletmesi			İstanbul İ.E.T.T.	Ankara E.G.O	İzmir ESHOT
1 — Puvant takati	kW.		160.000	44.000	35.000
2 — Senelik enerji istihsalı	kWh.		720 x 10"	180 x 10 ⁹	165 x 10»
3 — Senelik enerji satışı	kWh.		620 x 10"	160 x 10«	155 x 10"
4 — Satış tarifeleri :					
a) Meskenler	Krs/kWh.		14	13	16-11
b) Ticarethane ve Res. Daireler	»		16-12	20-18	16-11
c) Umumî tenvirat	»		12	14	11
d) Sanavi :					
di) Adî Küçük	»		15 - 12,5	9,5	10-8
d2) Hususî Büyük	»		15-8	7-9	10-8
		Eskişehir	Bursa	Adapazarı	Bolu
1 — Puvant takati	kW.	7.000	6.000	2.500	300
2 — Senelik enerji istihsalı	kWh.	31.200.000	25.000.000	9.450.000	1.695.000
3 — Senelik enerji satışı	kWh.	28.788.000	20.750.000	7.650.000	1.541.000
4 — Satış tarifeleri :					
a) Meskenler	Krs/kWh.	15	20	25-14	38-25
b) Tic. ve Res. Daireler	2	15	20	25-14	38-25
c) Umumî tenvirat	»	15	5	25-14	38-25
d) Sanavi :					
di) Adî Küçük	»	12	32,7	14	25
d2) Hususî Büyük	»	9	32,7	14	16
		Düzce	Afyon	Kütahya	Balıkesir
1 — Puvant takati	kW.	250	1.300	800	3.000
2 — Senelik enerji istihsalı	kWh.	1.590.000	4.200.000	3.000.000	17.000.000
3 — Senelik enerji satışı	kWh.	1.500.000	3.400.000	2.445.000	13.800.000
4 — Satış tarifeleri :					
a) Meskenler	Krs/kWh.	25	15	20	15,3
b) Tic. ve Res. Daireler	»	20	15	20	15,3
c) Umumî tenvirat	»	12,5	15	12	15,3
d) Sanavi :					
di) Adî Küçük	»	18,5	9	12	10
d2) Hususî Büyük	»	18,5	9	12	10

1 — Puvant takati	kW.
2 — Senelik enerji istihsalı	kWh.
3 — Senelik enerji satışı	kWh.
4 — Satış tarifeleri:	
a) Meskenler	Krş/kWh.
b) Ticarethane ve Res. Daireler »	
c) Umumî tenvirat	»
d) Sanayi:	
di) Adî Küçük	»
d2) Hususî Büyük	»

1 — Puvant takati	KW.
2 — Senelik enerji istihsalı	kWh.
3 — Senelik enerji satışı	kWh.
4 — Satış tarifeleri :	
a) Meskenler	Krş/kWh,
b) Ticarethane ve Res. Daireler »	
c) Umumî tenvirat	»
d) Sanayi:	
di) Adî Küçük	' »
d2) Hususî Büyük	»

1 — Puvant takati	kW.
2 — Senelik enerji istihsalı	kWh.
3 — Senelik enerji satışı	k'Wh.
4 — Satış tarifeleri':	
a) Meskenler	Krş/kWh,
b) Ticarethane ve Res. Daireler »	
c) Umumî tenvirat	»
d) Sanayi:	
di) Adî Küçük	»
d2) Hususî Büyük	»

2 — Güç veya sabit hizmet masrafının Endirekt Tesir Ettirildiği Tarife :

Müşteri emrine amele tutulup bir dakika bile kesilmesine cevaz verilmeyen ve kilovat olarak kıymetlendirilen elektrik gücünün, ceryan çekilsin veya çekilmesin, devam eden sabit masrafiyle basit tarifede izah edilen abone masraf ve külfetlerinin karşılanması için aboneden sabit bir ücret tahsil edilmesi zarureti aşikâr olarak her memlekette kabul edilmiştir.

Şüphesiz ki bunun en adil şekli de her abonenin çekeceği azamî gücü tesbit edilerek bununla mütenasip bir miktar olmak üzere tesbitidir. Ancak adetleri şehirlerde bazan yüzbinleri aşan mesken aboneleri için bu azamî gücün ayrı ayrı tesbitinin güçlüğü göz önünde tutularak bu gibi abonelerden alınacak sabit ücretin tesbiti için başka usullere

Devrek	Çaycuma
100	80
325.000	200.000
270.000	180.000

30	16
30	16
20	8
20	16 16
20	

Aydın

Nazilli	
850	1.300
3.100.000	4.500.000
2.600.000	3.800.000
31	32
31	32 - 23,5
30	32
30	10,5 - 21,5
30	10,5 - 21,5
30	

Çatalağzı

Denizli	
1700	150
7.050.000	4
5.853.000	2
	5
25	.
25	0
20	0
16	0
16	3

80.000

13 13
10

10 10

Manisa

1.400
6.000.000
5.200.000

14-13
17,5 13

12

12

Elâzığ

500
2.300.000 -
1.850.000

36 36
16

başvurulmuştur. Meselâ Mart 1959 tarifelerinde çekeceği azamî gücünün tesbiti veya az çok tahmini mümkün olan abonelere, bu güç ile mütenasip bir sabit ücret tahmili cihetine gidilmiştir.

Sabit hizmet veya güç ücretinin tarifelere aksettirilmesi keyfiyeti direkt ve indirekt ol-

mak üzere iki yoldan yapılmakta olduğundan bu iki hususun izahı ve müteakiben de Mart 1959 tarife çalışmalarında bunların ne tarzda kullanıldığını göstermekle iktifa edilecektir.

Sabit hizmet veya güç masraflarının indirekt tesir ettirilmesi yolu ile yapılan tarifeler:

a - Asgarî fatura tutan, b -
Asgarî istihlâk garantisi,
şeklinde tatbik edilmektedir.

a) Asgari Fatura Tutarı:

Bu usulde abonenin sarfedeceği elektrik enerjisinin kilovatsaat ile ölçülen miktarı, yine basit tarifede olduğu üzere kilovatsaat ücreti ile çarpımından elde edilen meblâğ fatura tutan olarak alınmaktadır. Ancak bu meblâğın, sabit hizmetin o müşteriye isabet eden miktarından az olmaması esastır. Yani sabit hizmet ücreti endirekt olarak tarifeye aksettirilmiş olmasını teminen fatura asgarî bir meblâğdan az olursa asgarî meblâğ tahsil edilmesi esas alınmaktadır.

Çekeceği azamî gücü tesbit veya tahmin edilebilen müşteriler için bu asgarî fatura tutarının tesbitinde, azamî gücün kullanılacağı kabul edilen asgarî zaman (saat) ile çarpımından elde edilecek nazarî enerji çekişinin bedeli esas alınmaktadır.

Çekeceği azamî gücünün tesbiti müşkül veya çok masraflı olan mesken ve ticarethane gibi, adedi fazla aboneler için ise bu mes'ele bir hayli müşkülât arz etmektedir. Bu noktaya gelince Mart 1959 tarife esaslarını tesbit eden heyet, diğer memleketlerdeki mesken abonelerinin aylık olarak ödediği elektrik ücretinin bu abonelerin aylık gelirine nisbetini tetkik etmiş ve elektrik sarfiyatı sahasında en ileri durumda bulunan Amerika Birleşik Devletlerinde bu nisbetin muhtelif senelerde % 0.98 ile % 1.3 arasında tahavvül ettiğinf müşahade etmiştir. Memleketimiz için daha da müsait olmak üzere % 1 olarak kabul edilen bu nisbetten sonra asgarî fatura tutarının tesbiti cihetine gidilmiştir.

«Benim evim var elektrik istiyorum» diyebilecek bir mesken abonesinin en fakirinin bile aylık geliri 300 lira itibar edilebileceği kabul edilerek asgarî fatura tutan için 3 lira alınması esasî tarifelere in'ikâs ettirilmiştir.

Muhtelif Belediyelerin durumuna göre meskenlerde daima sabit bırakılan bu üç lira asgarî fatura mükellefiyeti ticarethane ve resmî dairelerde değişik olarak üzeri 5, 7,5 ve hattâ 10 lira olarak kabul edilmiştir.

b) Asgarî İstihlâk Garantisi :

Sabit hizmet veya güç ücretinin tarifele-re endirekt tesir ettirilmesi usulünün diğer bir şekli de asgarî istihlâk garantisi olup, bu da keza müstehlikin çekeceği azamî gücü ölçülebilen müşterilerin mezkûr gücünü muayyen bir saat kullanması suretiyle asgarî istihlâkin garanti edilmesidir. İstihlâk bir asgarî miktarın dînunda olduğu, yani sabit hizmet ücretinin dahi tahsil edüemeyeceği bir hal hasıl olunca istihlâki, asgarî garanti miktarında kabul etmekten ibarettir.

Mesken ve ticarethaneler gibi azamî gücünün tesbiti müşkülât arzeden veya hiç olmazsa başlangıçtan çok masraf ihtiyarına sebep olacak olan abonelerde de en az ne miktar elektrik istihlâk ettikleri takdirde sabit hizmet masraflarını karşılayabileceği bil-hesap tesbit ve Belediyelerin hususiyetine göre bu asgarî istihlâki garanti ettirmek ik-tiza eder.

Azamî gücün kullanılması gereken saat veya bu saatin fatura tanzimi devresindeki yekûn saatlere nisbeti «kullanma faktörü» olarak kabul edilmektedir. Bir misal olmak üzere 30 günden ibaret bir ayın saatları toplam $30 \times 24 = 720$ saat olup, azamî gücünün bu ayın meselâ 500 saatinde kullanılması miktarında yani 500 N (N kW olarak azamî güç) kWh. enerji çeken veya başka bir de-yimle kilovat başına ayda 500 kWh enerji sarfeden bir abonenin aylık kullanma faktörü $500 \text{ saat veya } 500/720 \cdot 100 = \% 69.45$ den ibarettir.

Elektrik İşletmeciliği ile gerek elektrik ekonomisi ve gerekse millî ekonomi bakımından kurulmuş bulunan elektrik santrallerinin verebütceklen azamî güçlerinin ne kadar fazla kullanılması mümkün olursa, yani azamî güç, dolayısıyla santrallerdeki kurulu güç, değışmeden ne kadar çok elektrik istihsalı ve satışı mümkün olursa o kadar istifadeli olacağı cihetle asgarî istihlâk garantisi mezkût kullanma faktörünün yükseltilmesini doğru-dan doğruya tarifelere aksettirmek suretiyle ücret tahsiline imkân verdiğinden elektrik işletmelerinin hoşuna giden fakat tatbikatta bazı hususlarda müşkülât arz eden tarife sis-temidir.

Bilhassa asgarî istihlâk garantisinin en çok beğenilen tatbik şekli kademeli enerji sarfiyatı ile azalan tarife olup müstehlike istihlâki arttıkça fiatın ucuzladığını fiilen gös-terdiğinden istihlâkinin artmasını telkin et-mektedir.

Mart 1959 tarife çalışmalarında bir kısım Belediyelere bu tarifenin tatbiki esası kabul edilmiş ve asgarî istihlâke kadar , tarifeler azamî tutularak istihlâk arttıkça azalan ka-demelerde ücretler konulmuştur. „

Büyük Belediyeler, bu tarifenin tatbikin-de müşkülât görmüşler, fatura tanziminde oldukça dikkatli kimselerin çalıştırılması za-rureti ve sarfiyata göre müşterinin ödiyeceği ücreti gösterir tabloların ihzar edilmesi veya muhasebenin mekanize edilmesi gibi müşkü-lâtları ileri sürmüşlerse de İzmir Belediye-sinde sanayi için esasen tatbikatı bulundu-

ğundan bu Belediye sanayii ile diğer orta ve küçük bir kısım. Belediyelerde tatbikatının, tecrübe edilmesi cihetine gidilmiştir.

3 — Güç veya sabit hizmet masrafının direkt olarak tesir ettirildiği tarife :

Abonelerin emrine amade tutulan gücün sabit olan masraflarının doğrudan doğruya tahsilini esas tutan tarifeler, gücün beher kilovatı başına aylık veya senelik sabit bir para tahsil edildikten sonra, ilâveten aynı dev-, rede çekilen enerjinin beher küovatsaati için bir ücret tahsilini esas tutan tarifelerdir.

Çekeceği azamî gücü tesbit edilebilen müşteriler için güç tarifesinin tatbiki kolay olmakla beraber yine bu tesbitin müşkül veya hiç olmazsa başlangıçta pahalı bulunduğu mesken ve ticarethane gibi aboneler için bu tarifenin tatbiki de zorluk arzetmektedir. Mart 1959 tarife çalışmalarında, bu kısım aboneler için güç masrafı tarifede abone başına sabit bir miktar olarak in'ikas etmiştir.

Büyük abonelere de tatbikinde müşkülât arz etmemesi için kurulu gücü % 50 veya 75 inden az olmamak üzere çekilen gücün beher kilovatı başına sabit hizmet ücreti tahsili pratik yoluna gidilmiştir. Bu suretle çift terimli tarifelerin Belediyelerce derhal tatbikatına geçilirken güç endiklatörü bulunan sayaçlar temin edilinceye kadar fatura tan-, zımına esas alınacak güç tarif edilmiştir.

iy — YENİ TARİFE ESASLARI ve 1 MART 1959 DA TATBİK MEVKİİNE KONULAN TARİFELER :

Yukarıda izahına çalışılan tarife prensiplerine ilâveten halen Etibank santralındaki takat ve enerji bolluğu dolayısıyla sarfiyatın arttırılmasını teşvik edici unsurlar da gözönünde tutularak hazırlanmış bulunan ve güç masraflarını direkt ve endirekt tesir ettirerek Sanayi Vekâletince tesbit ve tasdik edilen Belediye elektrik işletmelerinin ve Enterkonnekte şebekeden müstakil olan Denizli Belediyesinin tarifeleri ile mucip sebeplerinin izahından bu yazıda sarfınazar edilerek sadece neticeleri gösterilmekle iktifa edilen Etibank satış tarifeleri aşağıda sırasıyla dere edilmiştir.

1. ETIBANK SATIŞ TARİFELERİ:

Belediye ve sanayi müstehlikleri için müşterek olarak tatbik edilen tarifeler:

T1 — Takat tarifiesi:

a) Mukavele takatının ilk 5000 kilovatının beher kilovatı için yılda 210 veya ayda 17,5 TL.

b) Müteakip 50.000 kilovat takatin beher kilovatı için yılda 180 veya ayda 15 TL.

c) 55.000 kilovattan sonraki .beher kilovat için yılda 90 veya ayda 7,5 TL.

ile tediye edilecek sabit meblâğlara ilâveten.

T2 —.Enerji tarifiesi :

a) Yılda çekilen enerjinin ilk 5 milyon kilovat saati için beher kilovat saata 10 kuruş.

b) Müteakip 50 mil. kilovat saati için beher kilovat saata 8 krş.

c) Sonraki 200 milyon kilovat saati için beher kilovat saata 6 Krş.

d) 255 Milyon kilovat saatten fazla enerjinin beher kWh.'a de 4 kuruş para tahsil 'edilmesi, uygun görülmüştür.

T3 — Etibank'ın 35.000 ve 66.000 voltluk tesislerinden ceryan alanlar için yukarıdaki tarifeler aynen, daha aşağı normal 15.000, 10.000, 6000 ve 3000 volt gerilimlerden ceryan alanlara ise yukarıdaki tarifeler % 10 zamlı ve 154.000 volttan ceryan istiyecilere de % 10 tenzilatlı olarak tatbik edilecektir.

T4) Faturalar aylık tanzim edilecek ve herhangi bir ayda mukavele takatının üstünde takat çekilmesi halinde bu fazla takatin beher kilovatı için o aya mahsus olmak üzere 20 TL. üzerinden hesap yapılacaktır. Mukavele takatine kadar çekilecek takatler için mukavele takati hesaplarda esas olacaktır.

T5 — Alt ısı değeri 4000 Kcal/Kg. olan kömürün "beher ton fiyatında yapılacak 2 TL. fark, enerji kWh fiyatlarına 0,1 (ondabir) kuruş olarak intikal ettirilecektir, olarak hülâsa edilmiştir.

TSinci maddeyi teşkil eden kömür fiyatı ile tarifenin değişeceğine ait hükmün belediyelerin kendi satış tarifelerine intikali de :

«Alt ısı. değeri 4000 kcal/kg. evsafındaki kömürün bir ton fiyatında vukua gelecek 2 lira farkten dolayı Etibank toptan satış fiyatını ayar ettiği takdirde, müşterilerin sadece kilovat-saat fiyatlarına bu fark 0.12 krş. olarak intikal ettirilir.» şeklindeki bir madde halinde ilâve edilmiştir. Belediye tarifelerindeki bu umumî hüküm hariç olmak üzere diğer hükümler 18 Belediye için ayn ayn aşağıda gösterilmiştir:

2 — İSTANBUL BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

1959 senesi için A

—İhtiyacı: Güç	160 MW
Enerji	720 Milyon kWh
Zayıtı	100 » »
Satılacak	620 •» »
B — Masraftan: C —	100 » TL.

Hasılatı:

Yeni tarifelerle enerji satışından ve tali hasılat olarak yekûn 126 Milyon TL.

D —Yeni Tarifeleri:

(Elektrik istihlakinden alınan vergi ve resimler hariç olarak)

T1 Meskenler:

Asgarî aylık fatura 3 lira kabul edilecek

1 — Abone başına ayda sabit 100 krş.

2 — İlâveten sarf edilen kWh. başına 17 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler:

a) Adi Tarife:

Asgarî aylık fatura 10 lira kabul edilecek

1 — Abone başına ayda sabit 50 krş.

2 — ilâveten sarf edilen kWh başına 20 krş.

b) Tenzilath Tarife:

Bu tarifeye tabi olacak abonelerin sarfiyatı

çift kadranlı sayıcı ile ölçülür. Buz dolabı banyo ısıtıcı elektrik mutfak, akü imla asansörler ve benzeri aboneler içindir.

Abone başına asgari fatura tutan 10 lira kabul edilerek:

1 — Abone başına ayda sabit 50 krş.

2 — ilâveten zirve yük saatlan kWh'ı için 20 krş.

Zirve dışı yük saatlan kW'ı için 18 krş.

T3 Umumî Tenvirat:

Sarf edilen kWh için 17 krş.

Adî Küçük Sanayi:

1 — Abone başına sabit hizmet ücreti ayda en az 10 lira olmak üzere Mü

essese kW başına ayda 500 krş.

2 — İlâveten sarfedilen kWh başına 16 krş.

T4 Hususi Büyük Sanayi:

Bu tarifeye tâbi olacak abonenin sarfiyatı 10 dakikadan az olmamak üzere,

azamî çekilen takati iş'ar eden sayıcı ile ölçülür.

a) Mukavele Takati 500 kWh'a kadar r

1 — Mukavele takatinin % 75 inden az olmamak üzere çekilen azamî takatin beher kW'ı için ayda 20 TL.

2 — İlâveten çekilen beher kWh için 13 krş.

b) Mukavele takati 500 kW ve Yukarı:

1 — Mukavele takatinin % 75 inden az olmamak üzere çekilen azamî takatin beher kW'ı için ayda 18 TL.

2 — İlâveten çekilen beher kWh için 11 krş.

T5 Tramvay ve Elektrikli Tren:

Çekilen beher kWh enerji için 17 krş.

3 — ANKARA BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

1959 senesi için A

— İhtiyacı:

Güç Enerji Zayıtı	44 MW
Satılacak	180 Milyon kWh
	20 » »

B — Masrafları : C — 160 » »

Hasılat: 33,360 Milyon TL.

Yeni tarifelerle

enerji satışından elde edilen ve tali hasılatı yekûnu 39,600

Milyon TL.

D —Yeni Tarifeleri:

Elektrik istihlakinden dolayı alınan vergi ve resimler hariç olarak

T1 Meskenlerde:

Asgari fatura tutan 300 krş. olmak üzere

1 — Abone başına sabit hizmet karşılığı olarak ayda 100 krş.

2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 17 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler:

a - Ticarethane ve yazıhaneler:

Abone başına asgarî aylık fatura tutan 10 lira kabul edilmek şartıyla

1 — Müesses kilovat başına ayda 50 krş.

2 — İlâveten sarf edilen kWh başına 25 krş.

b - Resmî daireler ve kurumlar: Işık ve kuvvet birlikte mütalâa edilerek

- 1 — Müesses takatin % 50 sinden az olmamak üzere çekilen takatin beher kilovatı için ayda 10 TL.
2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kilovat saati için 35 krş.

T3 Umumî Tenvirat:

- Sarf edilen enerjinin beher kilovat saati için 30 krş.

T4 Adî Küçük Sanayi:

- Abone başına aylık asgarî fatura 10 lira olmak üzere

- 1 — Müesses kilovat başına ayda 500 krş.

- 2 — İlâveten kullanılan enerjinin beher kWh için 16 krş.

T5 Hususî Büyük Sanayi:

- Bu tarifeye tabi olacak abonelerin sarfiyatı, 10 dakikadan az olmamak üzere çekilen azamî takati iş'ar eden sayıcı ile ölçülür

a) Mukavele takati 560 kWı kadar olan müşteriler:

- 1 — Mukavele takatinin % 75 inden az olmamak üzere çekilen azamî takatin beher kilovatı için ayda 20 TL.
2 — İlâveten kullanılan enerjinin beher kilovat saati için 13 krş.

b) Mukavele takati 500 kW ve yukarı olan müşteriler:

- Belediye Sular İdaresi de dahil olmak üzere

- 1 — Mukavele takatinin % 75 inden az olmamak üzere çekilen azamî takatin beher kilovatı için ayda 18 TL.
2 — İlâveten kullanılan enerjinin beher kilovatsaati için 11 krş.

4 — İZMİR BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

A—İhtiyacı:

- Güç 35 Bin kilovat
Enerji 165 Milyon kWh
Zayiat 8 » »
Satılacak 155 » »

B—Masraflar: 22,047 Milyon TL.

C — Hasılat:

- Yeni tarifelerle yapılacak satışlardan elde edilen hasılatla talî hasılat da ilâve edilmiş olarak 26,670 Milyon TL.

D —Yeni Tarifeleri: T1

Meskenlerde :

- Asgarî fatura tutan 300 krş.

a) Adî tarife:

- 1 — Abone başına ayda sabit hizmet ücreti 100 krş.

- 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 17 krş.

b) Tenzilâtlı tarife:

- Bu tarifeye tabi müşterilerin elektrik sarfiyatı çift kadranlı sayıcı ile ölçülür.

- 1 — Abone başına ayda sabit hizmet ücreti olarak 200 krş.

- 2 — İlâveten zirve yük saatları sarfiyatının beher kWh'ı için 17 krş.

- Zirve dışı yük saatları sarfiyatının beher kWh'ı için 12 krş.

T2 Ticarethane ve Resmi daireler:

a) Adî tarife :

- Aylık fatura asgarî 10 lira kabul edilerek

- 1 — Müesses takatin beher kilovatı için ayda 50 krş.

- 2 — İlâveten sarf edilen kWh başına 17 krş.

b) Tenzilâtlı tarife

- Bu tarifeye tabi olacak abonelerin elektrik sarfiyatı çift kadranlı sayıcı ile ölçülür.

- Aylık fatura asgarî 15 lira kabul edilecek

- 1 — Müesses takatin beher kilovatı için ayda 100 krş.

2 — İlâvetensarf edilen enerjinin :

- Zirve yük saatlarında beher kWh için 17 krş.

- Zirve dışı yük saatlarında beher kWh için 17 krş.

T3 Umumî tenvirat:

- Sarf edilen beher kWh için 17 krş.

T4 Adî küçük sanayi:

- Asgarî aylık fatura 10 lira kabul edilerek

- 1 — Müesses kilovat takat başına ayda 500 krş.

- 2 — Sarf edilen kWh başına 13 krş.

T5 Hususî büyük sanayi :

- Bu tarifeye tâbi olacak abonelerin sarfiyatı 10 dakikadan az olmamak üzere azamî çekilen takati iş'ar eden sayıcı ile ölçülür.

- 1 — Mukavele takatinin % 75 inden az olmamak üzere çekilen azamî takatin beher kilovatı için ayda 16 TL.

- 2 — Çekilen aylık enerjinin İlk 50.000 kWh'ına beher kWh için 11 krş.
Sonraki 100.000 kWh'ına

beher kWh için 10 krş.
Sonraki sarfiyatının beher
ktyhı için 8 krş.

- ' T6 Yukarıdaki tarifeler 0-10 Soma lave
4120 Kcal/kg. evsafındaki kömürü-
nün FOB fiyatı 50 lira, santralde va-
gonda teslim fiyatı 72 lira olduğuna
göre tesbit edilmiştir. . . .
Altı ısı değeri 4000 Kcal/kg. evsa-
fındaki kömürün beher ton fiyatında
hasıl olacak 2 liralık fark yalnız enerji
fiatlarında 0,12 krş. olarak nazarı
itibare alınır.

5 — ESKİŞEHİR BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

A — İhtiyacı:

Güç .Enerji 1000 Küovat 31,200 Milyon
Zayıatı kWh
Satılacak 2,412 Milyon kWh 28,788
Milyon kWh

B — Masrafları ;

5,867 Milyon TL.

C — Hasılatı:

. Yeni tarifelerle enerji satışından elde
edilen ve talı hasüat yekûnu 6.700 milyon
TL.

D — Yeni Tarifeleri:

T1 Meskenlerde :

Aylık fatura asgarî 300 krş. kabul
edüerek aylik enerji sarfiyatının
1 — İlk 20 kWh lık kademesinde be-
her küovat saat için 30 krş.
2 — 20 kWh dan fazla sarfiyatının
beher küovat saati için 20 krş.

T2 Ticarethane ve resmî daireler:

Aylık fatura asgarisi 600 krş. ka-
bul edilerek aylık enerji sarfiyatının
1 — tik 50 kWh kademesinin beher
küovat saati için 30 krş.
2 — Sonraki 200 kWh kademesinin
beher küovatsaati için 25 krş.
3 — 250 kWh dan fazlasının beher
küovatsaati için 21 krş.

T3 Umumî tenvirat:

Sarf edüen beher küovat saat için
30 krş.

T4 Adî küçük sanayi :

Aylık fatura asgarî 10 TL. kabul edi-
lerek aylık enerji sarfiyatının
1 — İlk 200 kWh kademesinin beher
küovatsaati için 30 krş.
2 — Sonraki 1000 kWh kademesinin
beher küovatsaati için 26 krş.

3 — Sonraki 10.000 kWh kademesi
nin beher kilovat saati için 22 krş.
4 — 11200 kWh'dan fazla sarfiyatın
beher kWh'ı için 18 krş.

T5 Hususî Büyük Sanayi:

Takat Ücreti: Mukavelede

yazılı takatin

1 — 5000 küovata kadar olan kısmı
için beher küovat'a senevî 228 TL.
hesabüe ayda 19 TL.
2 — Fazlasının beher küovatu için
Senevî 198 TL. hesabile ayda 16,5 TL.

Enerji Ücreti :

Takat ücretine ilaveten senevî çeki-
lecek enerjinin

1 - 5 müyon kWh'ına kadar beher
küovat saat için n krş.
2 - 5 müyon kWh dan fazla sarf
edüen beher kWh için 9 krş.

Mukavele takatinin tecavüzü:

Mukaleve takatinin üstünde çeküen
takatin beher küovatu için yalnız o
aya mahsus olmak üzere 20 TL.

6 — BURSA BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

A — İhtiyacı:

Güç Enerji 6.000 Küovat 25.000 Milyon
Zayıatı • kWh
Satılacak 4.250 Milyon kWh 20.750
Milyon kWh
5.926 Milyon TL.

B — Masraftan:

C — Hasılatı:

Yeni tarifelerle enerji satışından elde
edilecek hasılatı talı hasılatının da ilâ-
vesüe yekûn hasüatı 7,376 milyon TL.

D — Yeni Tarifeleri! T1

Meskenlerde:

Asgarî aylık fatura bedeli üç lira ka-
bul edilmek üzere.

- 1 — Abone başına aylık sabit hizmet
ücreti 100 krş.
2 — İlâveten sarf edüen enerjinin
beher kWh'ı için 31 krş.

T2 Ticarethane ve resmî daireler :

Asgarî aylık fatura bedeli 10 lira ol-
mak üzere

- 1 — Abone başına sabit hizmet ücreti
olarak ayda 500 krş.
2 — İlâveten sarf edüen enerjinin
beher kWh'ı için 34 krş.

T3 Umumî tenvirat:

Sarf edüen enerjinin beher kWh'ı
için 30 krş.

- T4 Adî küçük sanayi:
 1 — Abone başına sabit hizmet ücreti ayda en az 10 lira olmak üzere müesses kilovat başına ayda 500 krş.
 2 — İlâveten sarf edilen kWh başına 24 krş.

- T5 Hususî Büyük Sanayi:
 1 — Mukavele takatının % 75 inden az olmamak üzere çekilen azamî takatin beher-kilovatı için ayda 20 TL.
 2 — İlâveten sarf edilen beher kWh için 16 krş.

7 — ADAPAZARI BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

- A — İhtiyacı :
 Güç 2500 Kilovat
 Enerji 9.450 Milyon kWh
 Zayıat 1.800 Milyon kWh
 Satılacak 7.650 Milyon kWh

B — Masrafları : 1.982 Milyon TL.

C — Hasılatı:

Yem tarifelerle enerji satışından elde edilen hasılatı talî hasılatının da ilâvesile yekûn hasılatı 2,460 milyon TL.

D — Tarifeleri:

T1 Meskenlerde:

- Aylık asgarî fatura tutan 300 krş. kabul edilerek aylık enerji sarfiyatının
 1 — İlk 20 kWh kademesinin beher kWh'ı için 36 krş.
 2 — 20 kWh dan fazla sarfiyatının beher kWh'ı için 23 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler :

- Aylık asgarî fatura 500 krş. kabul edilerek aylık enerji sarfiyatının
 1 — İlk 50 kWh kademesinin beher kWh'ı için 36 krş.
 2 — Sonraki 200 kWh kademesinin beher kWh'ı için 31 krş.
 3 — 250 kWh dan fazlasının beher kWh'ı için 26 krş.

T3 Umumî Tenvirat :

- Sarfedilen enerjinin beher kWh'ı için 36 krş.

T4 Sanayi:

- Abone başına aylık asgarî fatura tutan 12,5 TL. olmak üzere aylık enerji sarfiyatının
 1 — İlk 200 kWh kademesinin beher kWh'ı için 36 krş.

- 2 — Sonraki 1000 kWh kademesinin beher kWh'ı için 30 krş.
 3 — Sonraki 10000 kWh kademesinin beher kWh'ı için 25 krş.
 4 — Sonraki 20000 kWh kademesinin beher kWh'ı için 20 krş.
 5 — Fazlasının beher kWh'ı için 10 krş.

g _ BOLU BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

A — İhtiyacı:

- Güç Enerji 300 Kilovat
 Zayıat 1.695 Milyon kWh
 Satılacak B — 0.154 Milyon kWh
 Masrafları 1.541 » 564 Bin TL.

C — Hasılatı :

- Yeni tariflerle elektrik satışından elde edilen hasılatı talî hasılatının da ilâvesile 569 Bin TL.

D — Tarifeleri :

T1 Meskenlerde :

- Aylık asgarî fatura tutan 300 krş. kabul edilerek.
 1 — Her abone için sabit hizmet ücreti olarak ayda 100 krş.
 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 35 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler :

- Aylık asgarî fatura tutarı 5 lira kabul edilerek.
 1 — Her abone için sabit hizmet karşılığı olarak ayda 500 krş.
 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 35 krş.

T3 Umumî Tenvirat:

- Sarfedilen enerjinin beher kWh'ı için 40 krş.

T4 Sanayi:

- 1 — Müesses takatin % 50 sinden az olmamak üzere çekilen beher kilovat takat için sabit hizmet ücreti olarak ayda 500 krş.
 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kilovatsaati için 30 krş.

9 — DÜZCE BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ *

A — İhtiyacı:

- Güç Enerji 250 Kilovat 1.590 Milyon kWh
 Zayıat Satılacak 0.090 Milyon kWh
 B — Masrafları : 1.500 Milyon kWh 530 Bin TL.

C — Hasılatı:

Yeni tarifelerü elektrik Satışından elde edileceği hasılatına talî hasılatı ilâve edilerek yekûn hasüatı 544 Bin TL.

D — Tarifeleri:**T1 Meskenlerde:**

Aylık fatura tutan asgarî 3 lira kabul edilerek.

- 1 — Her abone için sabit hizmet ücreti olarak ayda 100 krş.
- 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kilovat saati için 35 krş.

T2 Ticarethane ve Resmi Daireler:

Aylık fatura tutan asgarî 5 lira kabul edilerek.

- 1 — Her abone için sabit hizmet ücreti olarak ayda 250 krş.
- 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 35 krş.

T3 Umumî Tenvirat:

Sarf edilen elektriğin beher kWh'ı için 20 krş.

T4 Sanayi:

- 1 — Müesses takatin % 50 sinden az olmamak üzere çekilen beher kilovat için sabit hizmet ücreti karşılığı olarak 500 krş.
- 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 30 krş.

10 — AFYON BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ**A — İhtiyacı:**

Güç Enerji 1300 Kilovat 4.200 Milyon
Zayıat kWh 0,800 Milyon kWh 3.400
Satılacak Milyon kWh

B — Masrafları: 0,936 Milyon TL.

C — Hasılatı:

Yeni tarifelerle yapılacak enerji satışlarından elde edilen hasılataya talî hasılatı da ilâve edilerek bulunan yekûn hasılatı 1.010 Milyon TL.

D — Tarifeleri:**T1 Meskenlerde:**

- Aylık fatura asgarî 3 lira olmak üzere aylık enerji sarfiyatının
- 1 — İlk 20 kWh kademesinin beher kilovatsaati için 33 krş.
 - 2 — 20 kWh dan fazlasının beher kWh'ı için 21 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daideler:

- Aylık fatura tutan asgarî 500 krş. olmak üzere aylık enerji sarfiyatının
- 1 — İlk 50 kWh kademesinin beher kWh'ı için 33 krş.
 - 2 — Sonraki 200 kWh kademesinin beher kWh'ı için 28 krş.
 - 3 — 250 kWh dan fazlasının beher kWh'ı için 23 krş.

T3 Umumi Tenvirat^

Sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 33 krş.

T4 Sanayi:

- Aylık fatura tutan asgarî 12,5 TL. olmak üzere aylık enerji sarfiyatının
- 1 — İlk 200 kWh kademesinin beher kWh'ı için 33 krş.
 - 2 — Sonraki 1000 kWh kademesinin beher kWh'ı için 28 krş.
 - 3 — Sonraki 10.000 kWh kademesinin beher kWh'ı için 23 krş.
 - 4 — 11200 kWh'dan fazlasının beher kWh'ı için 18 krş.

11 — KÜTAHYA BELEDİYESİ ELEKTRİK**İDARESİ****A — İhtiyacı:**

Güç 800 Kilovat 3.000 Milyon kWh
Enerji 0.555 Milyon kWh 2.445 Milyon
Zayıat kWh
Satılacak kWh

1,168 Milyon TL.

B — Masrafları:**C — Hasılatı:**

Yeni tarifelerle yapılacak enerji satışına İlâveten talî hasüatı ile birlikte yekûn hasüatı 1.214 Milyon TL.

D — Tarifeleri:**T1 Meskenlerde:**

- Asgarî aylık 300 krş. kabul fatura edilmek üzere. ücreti olarak her
- 1 — Sabit hizmet 100 krş.
 - 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 30 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler:

- Asgarî aylık fatura tutan, 7,5 lira olmak üzere.
- 1 — Sabit hizmet ücreti olarak her abone için ayda 500 krş.
 - 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 40 krş.

T3 Umumî Tenvirat:

Sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 40 krş.

T4 Sanayi:

- 1 — Müesses takatin % 50 sinden az olmak üzere çekilen beher kilovat takat için sabit hizmet ücreti, olarak ayda 500 krş.
2 — ilâveten sarf edilen enerjinin beher kilovatsaatı için 30 krş.

12 — BALIKESİR BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

A — İhtiyacı:

Güç	3000 Kilovat	17,000 Milyon
Enerji	kWh	3,200 Milyon kWh
Zayiat	Milyon kWh	13,800
Satılacak		

3,085 MUyon TL.

B — Masrafları:

C — Hasılatı:

Yem tarifelerle yapılacak enerji satışına ilâveten talî hasılatı ile birlikte yekûn hasılatı 3.400 Milyon TL.

D — Tarifeleri :

T1 Meskenlerde:

- Asgarî aylık fatura 300 krş. kabul edilerek aylık enerji sarfiyatının
1 — İlk 20 k[^]Vh kademesinin beher kVWh'ı için 32 krş.
2 — 20 kWh dan fazla sarfiyatın be her kWh'ı için 20 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler:

- Asgarî aylık fatura 500 krş. edilerek aylık enerji sarfiyatının
1 — İlk 50 kWh kademesinde beher kWh için 32 krş.
2 — Sonraki 200 kWh kademesinde beher kWh için - 26 krş.
3 — 250 kWh dan fazlasının beher kWh için 22 krş.

T3 Umumi Tenvirat:

- Sarf edilen beher kWh için 32 krş.

T4 Adî Küçük Sanayi :

- Asgarî aylık fatura 10 TL. kabul edilmek üzere sarfedilen aylık enerjinin
1 — İlk 200 kWh kademesinin beher kWh'ı için 32 krş.
2 — Sonraki 1000 kWh kademesinin beher kWh'ı için 27 krş.
3 — Sonraki 10000 kWh kademesinin beher kWh'ı için 22 krş.
4 — 11200 kWh dan fazlasının beher kWh'ı için 18 krş.

T5 Hususi Büyük Sanayi:

Takat Ücreti:

- 1 — Mukavele takatinin 5000 kW'a kadar kısmı için beher kW için senevî 231 lira hesabile ayda 19,25 TL.
2 — Fazlasının beher kW'ı için senevî 198 lira hesabile ayda 16,50 TL.

Enerji Ücreti:

- Senevi çekilen enerjinin
1 — 5 milyon kWh'a kadar kısmında beher kWh için 11 krş.
2 — 5 Milyon kWh dan fazla sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 8,8 krş.

Mukavele takatinin tecavüzü:

- Mukavele takatinin üstünde çekilen takatin her kilovatı için yalnız o aya mahsus olmak üzere 20 TL.

13 — ÇATALAĞZI BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

A — ihtiyacı:

Güç	150 Kilovat
Enerji	425 Bin kWh.
Zayiat	
Satılacak	

B — Masrafları:

45 Bin kWh.

C — Hasılatı: D — Tarifeleri :

380 Bin kWh.

T1 Meskenlerde:

125400 TL.

- Asgarî aylık fatura 3 lira 131000 TL. rek

- 1 — Her abone için sabit hizmet kar şılığı olarak ayda 100 krş.
2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 30 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler :

Ticarethane ve yazıhaneler:

- Asgarî aylık fatura beş lira kabul edilerek

- 1 — Her abone için sabit hizmet kar şılığı olarak ayda 250 krş.
2 — İlâveten sarf edilen enerjinin kWh'ı için 35 krş.

DD. Yolları ve Eski :

- Sarf edülen enerjinin beher kWh'ı için 40 krş.

T3 Umumî Tenvirat:

- Sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 30 krş.

T4 Sanayi:

- 1 — Müesses takatin % 50 sinden az olmamak üzere çekilen beher kilovat takat için ayda 500 krş.
 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 25 krş.

14 — DEVREK BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ**A — İhtiyacı:**

Güç Enerji Zaiyat	100 Kilovat
Satılacak	325.000 Kilovat - saat
	55.000 Kilovat - saat

B — Masrafları: C — 270.000 Kilovat - saat**Hasılatı:** 127.110**D — Tarifeleri:** TL. 131.800**T1 Meskenlerde:**

Asgarî aylık fatura tutan üç lif a kabul edilerek.

- 1 — Her abone için sabit hizmet ücreti ayda 100 krş.
 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 45 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler :

Asgarî aylık fatura beş lira kabul edilerek.

- 1 — Her abone' için sabit hizmet karşılığı olarak ayda 250 krş.
 2 — İlâveten sarf edilen beher kWh. için 50 trş.

T3 Umumî Tenvirat:

Sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 45 krş.

T4 Sanayi:

- 1 — Müesses takatin % 50 sinden az olmamak üzere çekilen beher kilovat için sabit hizmet karşılığı olarak ayda 500 krş.
 2 — ilâveten sarf edilen enerjinin beher kilovat saati için 35 krş.

15 — ÇAYCUMA BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ**A — İhtiyacı :**

Güç	80 Kilovat
Enerji	200 000 kWh.
Zaiyat	20.000 kWh.
Satılacak	180.000 kWh.

B — Masrafları: 73.880 TL.**C — Hasılatı: D — Tarifeleri :** 78.250 TL.**T1 Meskenler:**

Asgarî aylık fatura tutan üç lira kabul edilerek

- 1 — Her abone için sabit hizmet karşılığı olarak ayda 100 krş.
 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kilovatsaati için 35 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler:

Asgarî aylık fatura beş lira kabul edilerek

- 1 — Her abone için sabit hizmet karşılığı olarak ayda 250 krş.
 2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kilovatsaati için 40 krş.

T3 Umumî Tenvirat :

Sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 35 krş.

T4 Sanayi:

- 1 — Müesses takatin % 50 sinden az olmamak üzere çekilen beher kilovat saat için ayda 500 krş.
 2 — İlâveten çekilen enerjinin beher kilovatsaati için 25 krş.

16 — MANİSA BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ**A — İhtiyacı:**

Güç	1400 Kilovat
Enerji	6,00 Milyon kWh.
Zaiyat	0.800 Milyon kWh.
Satılacak	5.200 Milyon kWh.

B — Masrafları: 1.368.915 TL.**C — Hasılatı:**

Yeni tarifelerle yapılacak enerji satışına ilâveten talî hasılatı ile birlikte yekûn hasılatı 1.625.000 TL.

D — Tarifeleri :**T1 Meskenler:**

Asgarî aylık fatura 300 krş. olmak üzere aylık enerji sarfiyatının

- 1 — İlk 20 kWh kısmı için beher kWh'ı için 35 krş.
 2 — 20 kWh dan fazla kısmı için beher kWh'ı için 22 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler:

Asgarî aylık fatura 500 krş. olmak üzere aylık enerji sarfiyatının

- 1 — İlk 50 kWh kademesinden beher kWh'ı için 35 krş.

- 2 — Sonraki 200 kWh kademesinde beher kWh'ı için 30 krş.
 3 — 250 kWh dan fazla sarfiyatın beher kWh'ı için 25 krş.
- T3 Umumî Tenvirat:
 Sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 35 krş.
- T4 Sanayi:
 Aylık asgarî fatura tutan 10 TL. olmak üzere aylık enerji sarfiyatının
 1 — İlk 200 kWh kademesinde beher kWh'ı için 35 krş.
 2 — Sonraki 1000 kWh kademesinde beher kWh'ı için 30 krş.
 3 — Sonraki 10000 kWh kademesinde beher kWh'ı için 25 krş.
 4 — 11 200 kWh dan fazlasının beher kWh'ı için 20 krş.

17 — NAZİLLİ BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

A — İhtiyacı:

Güç 850 Kilovat 3.100 Milyon
 Enerji kWh. 0.500 Milyon kWh. 2.600
 Zayıat Milyon kWh. 907.000 TL.
 Satılacak

B — Masrafları: Yeni tarifelerle yapılacak

C — Hasılatı: enerji satışına ilâve edilen tali hasılatı ile birlikte ye kûn hasûatı 903.000 TL.

D — Tarifeleri :

T1 Meskenler:

Asgarî aylık fatura 300 krş. kabul edilerek aylık enerji sarfiyatının l— İlk 20 kWh'ının beher kWh'ı için 40 krş.
 2 — 20 kWh dan fazla beher kWh'ı için 27 krş.

T2 Ticarethane ve Resmi Daireler:

Asgarî aylık fatura 500 krş. kabul e— dürek aylık enerji sarfiyatının
 1 — İlk 50 kWh kademesinde beher kWh'ı için 40 krş.
 2 — Sonraki 200 kWh kademesinde beher kWh'ı için 35 krş.
 3 — 250 kWh dan fazlasının beher kWh'ı için 30 krş.

T3 Umumî Tenvirat:

Sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 40 krş.

T4 Adi Küçük Sanayi :

Abone başına aylık fatura asgarî 10 TL. olmak üzere aylık enerji sarfiyatının

1 — İlk 200 kWh'ında beher kWh için 40 krş.
 2 — Sonraki 1000 kWh'ında beher kWh için 35 krş.
 3 — Sonraki 10000 kWh'ında beher kWh için 30 krş.
 4 — 11200 kWh dan fazlasının beher kWh'ı için 25 krş.

T5 Hususî Büyük Sanayi:

Takat Ücreti:
 Mukavele takatının
 1 — 5000 kW'a kadar olan kısmı için beher kW başına senevî 240 TL. hesabı ayda 20 TL.
 2 — Fazlasının beher kWh'ı için senevî 198 lira hesabı ayda 16,5 TL.
 Enerji Ücreti:
 Senevî çekilecek enerjinin
 1 — 5 Milyon kWh'ına kadar beher kilovatsaat için 13 krş.
 2 — 5 Milyon kWh dan fazla sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 9 krş.

18 — AYDIN BELEDİYESİ

A — İhtiyacı: ELEKTRİK İDARESİ

Güç
 Enerji
 Zayıat 1300 Kilovat 4.500 Milyon kWh.
 Satılacak 0.700 Milyon kWh. 3.800 Milyon kWh.

1.240 Milyon TL.

B — Masrafları:

C — Hasılatı:

Yeni tarifelerle yapılacak enerji satışına ilâve edilen tali hasılatı ile birlikte yekûn hasılatı 1,215 Milyon TL.

D — Tarifeleri :

T1 Meskenler :

Asgarî aylık fatura tutan 300 krş. olmak üzere aylık enerji sarfiyatının l" — İlk 20 kWh kademesinin beher kWh'ına 35 krş.
 2 — 20 kWh dan fazla sarfiyatının beher kWh'ına 22 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler :

Asgarî aylık fatura tutan 500 krş. olmak üzere aylık enerji sarfiyatının
 1 — İlk 50 kWh kısmın beher kWh'ına 35 krş.
 2 — Sonraki 200 kWh kısmın beher kWh'ına 30 krş.
 3 — 250 kWh dan fazlası için 26 krş.

T3 Umumî Tenvirat:

Sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 35 krş.

T4 Sanayi:

Abone başına asgarî fatura tutan 12,5 TL. olmak üzere aylık enerji sarfiyatının

1 — İlk 200 kWh kısmında beher kWh için 35 krş.

2 — Sonraki 10000- kWh kısmında beher kWh için 30 krş.

3 — 11200 kWh dan fazlası 25 krş.

19 — ELÂZİĞ BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

A —İhtiyacı:

Güç Enerji 500 Kilovat
Zayıat kabul edilen » 2.300 Milyon kWh.
Hakikî 0.450 Milyon kWh.
Satılacak (kabul edilen) 0.918 1.850 Milyon kWh.

»32.394 TL.

B — Masrafları :**C — Hasılatı :**

Yeni tarifelerle yapılacak tahsilat ile anormal zayıatın Belediyece karşılanma sı ve talî hasılatdan elde edilen gelir yekûnu olarak 932.000 TL.

D —Tarifeleri:**T1 Meskenler:**

Asgarî aylık fatura tutan 3 lira kabul edilerek.

1 — Abone başına sabit hizmet ücreti olarak ayda 100 krş.

2 — İlâveten sarf edilen kWh başına 45 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler :

Asgarî aylık fatura 7,5 lira kabul edilerek.

1 — Abone başına sabit hizmet karşılığı olarak ayda 500 krş.

2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kilovatsaati için 50 krş.

T3 Umumî Tenvirat:

Sarf edilen enerjinin beher kWh'ı için 35 krş.

T4 Sanayi:

1 — Müesses takatin % 50 sinden az olmamak üzere çekilen beher kilovat takat için ayda 15 TL.

2 — İlâveten sarf edilen enerjinin beher kilovatsaat için 30 krş.

20 — DENİZLİ BELEDİYESİ ELEKTRİK İDARESİ

A — İhtiyacı:

Güç 1.700 Kilovat
Enerji 7.050 Milyon kWh
Satılacak Zayıat 1.97 Milyon kWh.
5.853 Milyon kWh.

B — Masraftan: C —

1.367 TL.

Hasılatı:

Yem tarifelerle yapüacak tahsilat üe talî hasüatının yekûnu olarak 1,420 milyon

D — Tarifeleri :**T1 Meskenler:**

Asgarî aylık fatura tutan 300 krş. kabul edüerek.

1 — Her abone için sabit hizmet karşılığı olarak ayda 100 krş.

2 — İlâveten sarf edüen küovatsaat başına 35 krş.

T2 Ticarethane ve Resmî Daireler:

Asgarî aylık fatura tutan 7,5 lira kabul edüerek.

1 — Her abone için sabit hizmet ücreti karşılığı olarak 500 krş.

2 — İlâveten sarf edüen enerjinin beher küovatsaati için 35 krş.

T3 Umumî Tenvirat:

Sarf edüen elektriğin beher kilovatsaati için 30 krş.

T4 Sanayi:

1 — Müesses takatin % 75'inden az olmamak üzere çeküen beher küovat takat için sabit hizmet karşılığı olarak ayda 500 krş.

2 — İlâveten sarf edüen enerjinin beher küovat - saati için 18 krş.

3 — Sümerbank iplik fabrikasına mevcut mukavele esaslarına göre sarf ettiği enerjinin beher küovatsaati için 16 krş.